

«Si hi havia pla, es quedava en l'1-O»: un relat periodístic per entendre el procés

Oriol March narra les ziga-zagues entorn el referèndum a la presentació de "Los entresijos del procés", on Lúdia Heredia lloa l'obra i destaca que el procés "no ha aguantat mai les preguntes concretes"

Oriol March i Lúdia Heredia, en la presentació de *Los entresijos del procés*, a la Casa del Llibre. | Adrià Costa

Una notícia llarga amb tot detall d'un període transcendental de la història recent catalana, amb els dubtes, ombres i ziga-zagues que van culminar amb la declaració d'independència del 27 d'octubre, l'aplicació del 155 i la victòria independentista del 21-D. Així és el llibre *Los entresijos del procés* (https://www.catarata.org/libro/los-entresijos-del-proces_80058/) (Los libros de la catarata), escrit pel periodista de **NacióDigital** Oriol March, presentat aquest dimecres a La Casa del Llibre de passeig de Gràcia de Barcelona junt a la periodista Lúdia Heredia, que ha lloat que l'autor no hagi caigut en la tendència opinativa i subjectiva i hagi prioritzat el "relat de fets".

La presentadora d'*Els Matins* de TV3, de fet, ha demanat si, tal com tot apuntava, abans de l'1-O "el pla inicial és que no se celebri el referèndum i després hi hauria d'haver preparada alguna altra cosa" que es desconeixia. Unes sospites que March ha avalat, ja que ha explicat que aquella nit, malgrat tot, "el Govern es troba amb que el referèndum s'ha fet, no amb totes les garanties, i la improvisació que s'evidencia amb la suspensió de la declaració d'independència, l'intercanvi epistolar entre Carles Puigdemont i Mariano Rajoy o la possibilitat de convocar eleccions era perquè el pla estava traçat fins l'1-O amb l'horitzó que podria no fer-se per la repressió

de l'Estat".

De fet, segons el periodista, "el que legitima l'1-O és la gent que protegeix les urnes i les càrregues policials". "Si hi havia un pla, es quedava com a molt en l'1-O", ha reblat encara, motiu pel qual després hi ha consellers destacats que li demanen fer eleccions. Sigui com sigui, però, fins llavors encara "hi ha zones d'ombres", motiu pel qual March ha reconegut que li "encantaria que Puigdemont pogués fer les seves memòries i llegir-les aviat".

*Han faltat cadires per escoltar Oriol March i Lúdia Heredia en la presentació de Los entresijos del procés.
Foto: Adrià Costa*

Un dels interrogants és "què passa al migdia del 26 d'octubre, des que comunica que convocarà eleccions [als diputats de Junts pel Sí] fins quan decideix declarar finalment la independència". De fet, segons ha concretat, Santi Vila va ajornar la convocatòria d'eleccions, que Puigdemont tenia decidit fer la nit del 25 al 26 d'octubre, per donar-li més rellevància, mentre que algunes veus apunten que Oriol Junqueras efectivament n'era partidari.

El camí fins al referèndum i la declaració del 27-O és sinuós, amb algunes divergències internes en el bloc independentista. "El germen de la crisi de govern del juliol és que l'estat major [amb dirigents de partits i d'entitats] tenia més pes que alguns consellers, que es jugaven el patrimoni", reconeix March, que també es remunta més enllà per recordar que els xocs entre l'antiga CDC i ERC per a l'hegemonia del sobiranisme "han estat una constant en aquesta última legislatura", després que es conformés la candidatura de Junts pel Sí amb l'oposició dels republicans i formalment de les entitats independentistes.

Un relat de fets

De fet, Heredia ha explicat que va acceptar presentar aquest llibre després de llegir-se'l, per

diverses raons, com que, "en una era de marcs mentals, trobar-te un llibre que sigui un relat de fets és un goig" i és que, segons ha destacat, "l'Oriol té el marc mental del periodisme". Segons ha definit, es tracta d'"un gran diari de moltes pàgines del que va passar aquell trimestre" i, a més, ha afirmat, "a vegades els *entresijos* són el més interessant de la vida, el que explica perquè passen les coses, el factor humà". Sigui com sigui, Heredia ha subratllat algunes mancances comunicatives que, en perspectiva, ha tingut el procés: "No ha aguantat mai les preguntes concretes, jo ho he patit a les pròpies carns, i les preguntes concretes acostumen a ser les bones preguntes".

El llibre d'Oriol March relata com s'ha arribat fins l'1-O, la declaració d'independència i el 21-D. Foto: Adrià Costa

I és que, segons ha admès March, cada dia escriu en una llibreta on apunta tots els fets del dia a dia, cosa que li ha permès narrar aquest relat ben trenat sobre aquells dies decisius, a banda de les entrevistes que ha pogut fer fins llavors. "Hi ha hagut gent amb qui no he pogut parlar per la situació judicial", ha reconegut, sobretot després dels últims embats de la fiscalia i la justícia contra l'independentisme, per bé que també ha pogut treure a la llum "comentaris de cafè que llavors no es podien publicar", però que en perspectiva serveix per explicar què va ocórrer.

En tot cas, March ha admès les dificultats per escriure en relació a una actualitat tan viva. I és que, segons ha explicat, va haver d'ajornar una setmana l'entrega del llibre arran de la primera suspensió de la investidura de Puigdemont, per bé que, des de llavors, hi hauria hagut molts motius per anar ampliant l'obra. De fet, opina que fins i tot ja se'n podria escriure una segona part, abordant, per exemple, els girs estratègics d'ERC i PDECat -enfront la unilateralitat del nucli de JxCat i la CUP- que atribueix a "la situació judicial i la defensa" i al "fet que s'hagi arribat als límits de portar la legislatura d'una determinada manera".